

Največji slovenski dnevnik
v Zedenjenih državah.
Velja za vse leto ... \$3.00
Za pol leta \$1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 13. — ŠTEV. 13.

NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 16, 1917. — TOREK, 16. JANUARJA, 1917.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Nemčija v bodočnosti. Izjava Zimmermanna.

NEMŠKI ZUNANJI MINISTER JE IZJAVIL, DA SE BO BORILA NEMČIJA DO ZADNJE MOŽA. — ODGOVOR ZAVEZNIKOV NA NOTO PREDSEDNIKA WILSONA JE NARAVNOST RAZJALIV. — CENTRALNI ZAVEZNICI ZAENKRAT ŠE NE BODO POJASNILI SVOJIH MIROVNIH POGOJEV. — KAKO BO Z OSVOBOJENJEM MALIH NARODOV? — KAJ JE Z IRCI, KAJ JE Z BURI?

Berlin, Nemčija, 15. januarja. — Nemški zunanji minister dr. Zimmermann je sprejel te dni v avdienci zastopnika "Časnikarske Zvezze". Med drugim mu je rekel sledenje:

— Centralni zavezniki zaenkrat še ne bodo pojasnili svojih mirovnih pogojev. Ti pogoji so taki, da bi jih zavezniki najbrže smatrali kot znamenje slabosti in hrepenjenje po miru.

Zavezniki imajo preveč dalekosežne cilje, katerih pa ne bodo mogli nikoli doseči. Nae želje so zmerne, skoraj bi rekli skromne. Toda prepričani smo, da se nam bodo izpolnil.

Ko ga je časnikarski poročevalec vprašal glede zadnjega odgovora zaveznikov, mu je Zimmemann odgovoril:

— Zavezniki so sami pojasnili svoj program. Kaj naj reče na to Nemčija? Mi zaenkrat še ne bomo prišli na dan s svojimi zahtevami. Mi nikakor nočemo vzbuditi v zaveznikih prepriranje, da hrepenimo po miru. Navsezadnje bi bilo vendarle dobro, če bi nemška vlada javno pojasnila, česa želi. Svet bi imel potem takem priliko primerjati želje Nemčije z željami zaveznikov.

Na ta način bi vsi vedeli, kaj misli ta stranka in počem hrepeni ona. To bi bil velik korak k miru.

Zavezniki so naravnost nesramno odgovorili na noto predsednika Wilsona. Vse ljudstvo — ljudstvo, ne vlade — vse ljudstvo hrepeni po miru, toda kljub temu so naši vojaki pripravljeni vsi do zadnjega umruti kot pa ugoditi neupravičenim zaveznim zahtevam.

Ako bodo zavezniki vstrajali na tem stališču, se bo vojna brezobzirno nadaljevala do konca. Vsak Nemec rajše umre kot pa čaka trenutka, da bi nemška vlada sklonila svoj tilnik pred zavezniki.

Nemeji so svoboden narod. Oni bodo do zadnjega braniли zapuščine svojih očetov, oni se ne bodo nikdar vklonili zaveznikom.

Še hujše zahteve je pa stavil sovražnik Avstriji. Ako bi Avstrija ugodila vsem zahtevam Rumunske, Srbije in Rusije, bi bila zatem komaj sila tretje vrste.

Zavezniki se zelo zavzemajo za male narode. Vsakdo ve, kako se godi malim narodom pod ruskim žezlom in vsakdo more slutiti, kaj bi bilo z narodi, ki bi jih dobila Rusija pod svoje okrilje. Ko bi se uresničile želje zaveznikov, bi bila Bolgarska strahovito kaznovana. Turčija bi bila kot država popolnoma uničena.

Zavezniki se hočejo zaviti v plašč s tem, da govore namesto o ropu o — osvobojenju. Če hočejo res osvobojati, naj začno z osvobajanjem doma. Irei že zdaj niso prosti, Buri so zasutjeni in podjavljenci.

Gledate ameriškega poslanika v Bukareštu, Vopičke, je reklo nemški zunanji minister:

— Inozemsko časopisje ni te zadeve prav razumelo. Kot vam je znano, se je preselila rumunska vlada v Jassy.

Gospod Vopička in še nekaj drugih: diplomatičnih zastopnikov je pa še vedno ostalo v Bukareštu. Vsled tege se nam je zdelo potrebno zahtevati očakovanje diplomatičnega zastopnika Združenih držav.

London, Anglija, 15. januarja. — Bavarski kralj je poslal nemškemu cesarju Viljemu sledečo brzojavko:

— Besede, s katerimi si izrazil svojo nevoljo in nezadovoljnost z ozirom na osabeni odgovor naših sovražnikov, so naše mogočen odmev v naših sreih.

Vse nemško ljudstvo se strinja s teboj, da se mora napraviti konec oholosti naših sovražnikov, ki so si nadeli nalogu uničiti našo državo. Bog nam bo gotovo stal tudi zanaprej na straži in z njegovo pomočjo bomo zmagali.

Reuter naznanja, da je poslal podobno brzojavko nemškemu cesarju tudi saški kralj.

Berlin, Nemčija, 16. januarja. — Nekatero tukajšnje časopisje je priobčilo pismo, ki ga je pisal dne 31. oktobra 1916. nemški cesar nemškemu državnemu kanclerju Bethmann-Holwegu:

— Dragi moj Bethmann: — O najinem pogovoru sem dolgo premišljeval in ga temeljito premisli. Prišel sem do zaključka, da nimajo sovražni narodi niti enega moža, ki bi imel pogum stopiti v apovršje in izpregovoriti odločilno besedo. Mirovni predlog je pravni čin in je potreben, da se z njegovo pomočjo vse, bodisi bojujoče se, kar tudi neutralne razbremeni. Ta čin pa more napraviti samo vladar, ki ima veste in čuti v sebi odgovornost napram Bogu za svoj lastni narod in za svoje sovražnike.

Jaz imam dovolj poguma, jaz zaupam v Boga.

Prosim vas, sestavite noto v tem smislu.

Lawsonova odkritja.

Predsednik preiskovalne komisije, državni zakladničar McAdoo, Wilsonov privatni tajnik, Tumulty, državni tajnik Lanigan in Bernstoff zapleteni v skandal.

Washington, D. C., 15. jan. — Thomas W. Lawson je danes postal imena obeh, ki so s tem, da so vedeli o Wilsonovi poslanici v naprej, delali na borzi velike dobiti.

Predsednik je bil zasišan, je predsednik komisije senator Henry prbral na kratko dosedanje potek obravnavne ter vprašanja, katera so bila stavljena Lawsonu v prejšnji preiskavah, kakor tudi vprašanja, na katera mora sedaj odgovoriti Lawson, ki je odgovoril prav mirno: "Pripravljen sem odgovarjati na vaša vprašanja."

Predsednik nato prečita prvo vprašanje, naureč, kdo je oni član kongresa, ki je Lawsonu povedal, da je špekuliral nek član kabineta.

Lawson je enkrat apelira na kongres, da naj se mu dovoli molčati o tej zadevi, zlasti naj bi ne bil primoran povedati imen, kajti to je škodljivo za ameriški narod.

Predsednik je tudi, da je pripravljen povedati imena komisij, ki potem lahko odloči, ali naj se imena objavijo, ali pa se naj obdrže tajno.

Predsednik Henry je zahteval, da pove tako imena onega kongresnika, ki je njemu povedal, da je član kabineta izrabljil državno tajnost.

Lawson nato odgovori: "Kongresnik Henry je ona oseba."

Henry popolnoma mirno odgovori: "O tej stvari bom pozneje sam govoril."

Naslednje vprašanje se tiče bankirja, ki je bil v zvezi s špekulacijo. Lawson imenuje Archibald White iz New Yorka. Tako se sklene, da se bankir povabi.

V daljnem zasišanju Lawson pravi, da mu je pisala žena bankirja Viscontija, da ve "za osebe, ki med Belo hišo in zunanjim svetom posredujejo in izdajajo predčne novice o državnih zadevah ter s tem vplivajo na trg (borzo)".

Lawson nato odgovori: "Kongresnik Henry je ona oseba."

Henry popolnoma mirno odgovori: "O tej stvari bom pozneje sam govoril."

"Iz verodostojne, zanesljive strani smo izvedeli, da gotovind je pod krinko brezičnega brzojava izvabljajo od rojakov debar v svrhu odpošiljatve potom brezičnega brzojava in tudi brzojavno stroške vracenajo, da ne potem potem, temveč po pošti; eden teh ljudij se je izjavil, češ, da ga nikdo ne more kontrolirovati."

Naša mnenje o gornjih vrsticah:

Pribita resnica je, da nekateri ljudje, ki se bavijo s pošiljanjem denarja, obljubujejo veliko več v svojih oglasih, kakor zamorejo izpolnitvi.

Mogoče je pa tudi resnica, da si kdo pusti plačati za pošiljatev brezičnega brzojava za skrajšani, toda dobro urejeni naslov, tako, da ga zamorejo potem na Dunaju pravilno sestaviti in denar poslati kamor spadov v bližini Ohridskega jezera, zlasti pri Veliterini.

Da ta načina izjava odgovarja resnici, lahko vsak dan dokazemo, istotno lahko vsak čas do kažeemo z dokumenti ali listinami, da se vse naše denarne pošiljatve izvršujejo natanko po naročilu, in želji pošiljaljkev.

Tvrtka Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Lawson pa zoper ostane pri svoji trditvi.

Henry pravi, da se ne bo zagovarjal, ker ni nicesar zagrešil.

Lawson pa ponovi še enkrat vso svojo izjavo in prizadeva, da je vse res, kar je izjavil pri današnjem zasišanju. Pravi, da se mu združeno, da Henry zanikuje vse in v očeh so mu zasvetle solze.

"Toda dokazal bom, kar trdim,

kajti ne pustim se zapreti kot grščnik."

Iz nadaljnje Lawsonove izjave se razvidi, da je Lansing bil z bankirjem Baruchom štirikrat v New Yorku in z njim konferiral; Tumulty da je zaslužil veliko sveto in nemški poslanik Bernstorff celo dva milijona dolarjev.

Lawson izjavlja, da je Henry

sam pvedel, da bo temeljito premisli.

Lawson povedal najnesramnejšo v resnici, nicesar ne olepšava, ničesar ne pretira.

— On graja prijatelja in sovražnika, če sta

graje vredna, in hvali, če zaslužita počeval.

Roman je izšel v Švici.

— V Nemčiji je prepovedan.

— V gorovju se da primerjati s slavnim delom Berte Suttnerjeve "Doli z rojem", ki je že pred dvema leti izšlo v našem listu.

— Rojati, berite ga od začetka do konca, pa

boste izvedeli kaj je vredno!

Wilsonov privatni tajnik Tu-

multy pravi, da mu sedaj ni treba

podatki nikakve izjave in ostaja pri tem, kar je izjavil prejšnji teden,

namreč, da ni s to zadevo v nikak-

ki zvesti.

Mehika.

Tampico v nevarnosti. — Prebivalci mesta se boje napada. — Zelenski zveza pretrgana.

Galveston, Texas, 15. januarja. — Kakor pripovedujejo delavci, ki so prej delali v petrolojskih načravah pri Tampico, se prebivalci Tampice boje, da bo Villa v kratek napadel mesto. Pravijo, da od 7. januarja niso prišli v mesto nikakvi vlaki. Ves material je Villa zaplenil za svoje vojne operacije.

Washington, D. C., 15. jan. — Neko poročilo iz Mehike naznana, da je odšla 10 tisoč močna posadka pod poveljstvom generala Dieguez proti Torretonu, da pomaga tamošnji Carranzovi posadki v njenih operacijah proti Villi.

Lexington, Ky., 15. januarja. — V Kentucky ni bilo še nikdar tako grozne viharje kot je bil včeraj.

Skoraj ves promet je vstavljen.

— Po nekaterih krajev je padlo do petnajst čevljiv po snegu. — Škoda je ogromna.

Lexington, Ky., 15. januarja. — Nemško poročilo pravi:

— Izvrsna vojska se uradno razglaseno:

— Rumuni so napadli južno od Monestara sovražne postojanke in jih z naskokom zavzeli. Sovražnik se je moral z velikimi izgubami umakniti proti jugu. Kmalu zatem je vprizoril protinapad, katerega so pa Rusi odbili.

Pri Vadeni, deset vrst jugozapadno od Galace, je bil sovražnik z vso silo napadel naše pozicije.

Pri Tochiousleji, dvanajst vrst severovzhodno od Foesani, so se vršili vroči spopadi, v katerih smo bili mi zmagovalci.

Sofija, Bolgarsko, 15. januarja. — Artillerija dobruske armade pod poveljstvom bolgarskega generala Nezrove, je začela obstreljevati desni breg reke Donave, kjer se nahaja trdnjava Galac. Veliko skladisč in drugih važnih poslopij je že uničenih.

Kakor hitro bo posadka zapustila mesto, bodo šli Bolgari preko Donave.

Naši letalec so obstreljevali pristanišče sv. Jurja.

Nekatera poročila naznajo, da je v Galacu že razdeljena železniška postaja.

Dunaj, Avstrija, 15. januarja. — Vrhovno poveljstvo avstrijske armade naznana:

— Vzhodno od Vadeni so odbile turške čete ruski načrte.

Jugozapadno od Herestau smo zavzeli mi in Turki neko višino z naskokom. Višina je preečjne strategične važnosti.

V Karpatih se vrše le manjši boji.

Vojške operacije v Dobrudži zelo ovira slabo vreme.

Med dolinama Kazinu in Susite ter v bližini Fundeni je Rus vprizarjal že par dni neprenehoma vroče napade.

Ko smo dobili nekaj ojačanj, smo vprizorili splošen bajonetni napad in pognali sovražnika v beg.

Pri

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President, LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in	Za pol leta za mesto New York..	2.00
Canada	Za Evropo za vse leto	4.50
Za pol leta	Za Evropo za pol leta	2.55
Za celo leto za mesto New York..	Za Evropo za četr leta.....	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemni nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Dobar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order.

Pri spremembah kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejmejo kvalitete naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljatvanju naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Nič ne košta.

Bivši sleparski bankir laškega imena, izdajalec Jugoslavije, Avstrije in dveh časopisov, je sklenil začeti drugačne življenje ter dati slovenskemu narodu brezplačne informacije o vsem, kar kdo želi, in kar kdo pogreša.

V svojem časopisu je dal z velikimi črkami natiskati:

— Nič vas ne košta, samo vprašajte! — Predno vprašate koga drugega, vprašajte mene, načelnika fiančnega departmента!

Ker nič ne košta in ker smo uverjeni, da bomo dobili točen in jasen odgovor, vprašamo Zottija sledče:

— Kam je šlo pred nekako osmimi ali sedmimi leti skoraj miljon trdnih prisluzenih dolarjev, katerega so s krvavimi žulji prisluzili slovenski in hrvaški delaveci v Ameriki?

Od tega denara se je nabralo v par letih gotovo še precej obresti. Kam so šle obresti? Kje so?

Kje naj jih išče slovenski in hrvaški delaveci?

— Kje so akcije, katere je izdajal Zotti za svoj parabrod?

Kaj je vsemi obljudbami in zagotovili, ki jih je dajal Zotti ubogemu preseleparjenemu narodu?

— Kje je Zottijeva poštostenost, njegovo pravično delovanje, kje je njegov kredit?

Torej — kje je vše to? To nam povejte!

Silno radi bi izvedli, magari da bi tudi nekaj koštalno.

Toda, dragi rojaki, pomenimo se resno!

Že zdaj vas opozarjam na nevarnost, ki vam preti, če ne boste previdni in opreznii.

Sleparska zločinska banda na Vesey Streetu se je sedem let pripravljala na zopetno sleparjenje.

Veliko truda jih je stalo, predno so v narodu izbrisali že vsaj nekoliko spomin na tiste nesrečne dni, ko je bil del naroda tako kratkovid, da je izročil laškemu sleparju skoraj miljon dolarjev.

Banda se je potom svojega časopisa dolgo časa priznala na veliko sistematično tativino, na zopetno brezobzirno eiganjenje, izrabljanje in izkorisčanje.

Vojna se bliža koncu. To omenjena fakinaža prav dobro ve. Fakinaža nadalje tudi ve, da bo kmalu nastal kolikor toliko reden promet med Združenimi državami in Avstrijo, da bodo hodili Slovenec in Hrvate zopet v star kraj in da se bodo morda tudi vračali.

To je fakinaža vse dobro preštudirala, razpredala mreže in zdaj čaka žrtve.

Rojaki, če ste se še že enkrat opekl, ni treba, da bi se še vdrugici.

Če ste imeli že enkrat s sleparji opravka, se ne brati te vdrugič žnjimi!

Denar je okrogel, sleparjevi žepi so pa na široko odprt.

In če se enkrat izgubi denar v tem žepu, vam ne pomagajo ne prošnje ne solze ne kletvice in ne pritožbe, — nazaj ga ne boste nikoli več dobili.

Samo nekaj pomislite, samo nekaj si zapisi v pamet in v sreč!

Ali more človek, ki ima na vesti \$750,000, katere so ubogi delaveci krvavo prisluzili, biti pošten?

Ako je porabil v svoje namene skoraj miljon dolarjev, ki ste mu jih zaupali, ali mislite, da ne bo porabil v svoje namene ves denar, katerega bi mu zaupali?

Še enkrat vam svetujemo, pazite, dokler je čas. Po toči zvoniti je prepozno.

Ko bo začela banda zopet iztegati svoje tatinke prste po vašem denarju, ko vam bo na vse mogoče načine obljubovala vse mogoče stvari, ji stavite vprašanja, katera smo zgoraj navedli.

To vas nič ne "košta", vprašate pa lahko.

Če že želite komu zaupati denar, ga zaupajte poštним tvrdkam, ki so si utrdile svoje ime in sloves v dolgotinem poslovanju.

Vstran od lahonsko-čufske fakinaže, ki se je s svojim zločinskim in sleparskim poslovanjem že tako silno proslavila.

Sami prav dobro veste, kako trdo je zaslužiti dolar, veste pa tudi, da se slepar v zadnjih letih ni prav nič boljšal, ampak da si je izmisli nebroj raznih trikov, potem katerih bo poskušal Slovence in Hrvate slepariti še na bolj rafiniran način kot jih je cigari pred osmimi leti.

Pazite, bodite previdni, da se ne boste kesali!

KOMIŠNER EDGAR F. CLARK, ČLAN KOMISIJE, KI PREISKUJE POSTAVO GLEDE OSEMURNEGA DELA.

Dopisi.

Cliff Mine, Pa. — Prvega januarja je umrla Mary Janežič. Društvo "Corn Pipe" jo je spremislo v včenemu počitku, za kar vsem članom iskreni hvala. Žaluječi ostali: Joe Janežič, soprog Alojzija in Rudolf Mali, brata.

Salem, Ohio. — Pobral sem šila in kopita, kakor tudi stare hlače in jo mahnem do krizpota. Tam prižemel cigaret, da vidim, kam veter žene. Hladna jutranja slika se je ljubko poigrala krog mojih očes in velikanski oblik je krožil nad mojo glavo ter se je v malih razdaljih razkropil, da ni več več duha ne sluha za njim. Medtem pride lukamatija in se vstavlja hitro porsim to prijavo in vazuvar zarez, ker tam počiva traplo umorjenega predsednika Wm. McKinleya. Obenem je tudi tako industrijsko mesto, ki ima več litarjev in tovarn za ure, ki preeči dobro obratujejo. Tu je le malo delovenskih družin in nekaj samcev, ki so pred kratkim vstanovili podporno društvo, ki se imenuje "Canton". Čast možem, ki se žrtvujejo, kjer se gre za napredek.

Iz Cantona sem se peljal s cestno zelenjavo v Denison. To je male mestec, ki je obdano z majhnimi, a preeči strimi hribčki. Posebnih zanimivosti ni, kakor to, da je štiri petinke mesta suhega, v ostali petini pa se nahajajo štiri gospodine. Mejo med sulo in mekro zemljo tvori Pennsylvania železnica. Kakor so mi povedali, so delavske razmere preeči dobre, neki premogor mora celo počivati, ker primanjkuje delavec. Po včenini tvorijo prebivalstvo Angleži. Popraševal sem po Slovenec, pa so mi rekli, da so v mestu sami Amerikanec. Našel sem pa vendar nekaj bolgarskih družin. Še nekaj posebnega vidliš v Denisonu, namreč, da dekleje prodajajo pocestno časopise in te tako preeči v ljubezni ogovori, da mora kupiti. S smehom na ustnicah hitre ponujat drugemu, dokler pa temu ne ugodijo, je pa skoraj bremzisno da bi se vrnili v pretečenem letu.

Ker že od stavke govorim, omenim, da smo tudi mi pivovarniški delaveci zastavili dne 10. t. m. ob 7 uri zjutraj. Koliko časa bo stavka trajala, mi ni znano, ker pa novi pogodbni za nadaljnjo tri leta smo se preeči navskriž s pivovarnarji, in slednji tudi ne bodo takto hitro ugodili vsem našim zahtevam. Nova pogodba se glasi: 2 dol. tedenskega priboljška plačila splošno in v 7 dneih praznikov v letu s polno plačilo, ter odlaga delavec (lay-off) v zimskem času. To so tri točke, o katerih noči veliko ali nič slišati mogote, dokler pa temu ne ugodijo, je pa skoraj bremzisno da bi se vrnili v pretečenem letu.

Ker že od stavke govorim, omenim, da smo tudi mi pivovarniški delaveci zastavili dne 10. t. m. ob 7 uri zjutraj. Koliko časa bo stavka trajala, mi ni znano, ker pa novi pogodbni za nadaljnjo tri leta smo se preeči navskriž s pivovarnarji, in slednji tudi ne bodo takto hitro ugodili vsem našim zahtevam. Nova pogodba se glasi: 2 dol. tedenskega priboljška plačila splošno in v 7 dneih praznikov v letu s polno plačilo, ter odlaga delavec (lay-off) v zimskem času. To so tri točke, o katerih noči veliko ali nič slišati mogote, dokler pa temu ne ugodijo, je pa skoraj bremzisno da bi se vrnili v pretečenem letu.

Kakor se splošno vidi med delaveci, so vsi za nadaljevanje stavke do končne znamke. Mi tudi vsi upamo, da znagamo, to pa vsled tege, ker vemo, da pivovarnarji vedo da imajo večjo skodo, ako pustete pivovarne zaprte le 1 mesec, kakor pa tako nam ugodijo. V slednjem času so takot drugod. Kar se tiče nasrednosti, moram reči, da je tako kakor pri babilonskem stolpu, da skoraj ne razume eden drugega. Počakajte!

Kakor se splošno vidi med delaveci, so vsi za nadaljevanje stavke do končne znamke. Mi tudi vsi upamo, da znagamo, to pa vsled tege, ker vemo, da pivovarnarji vedo da imajo večjo skodo, ako pustete pivovarne zaprte le 1 mesec, kakor pa tako nam ugodijo. V slednjem času so takot drugod. Kar se tiče nasrednosti, moram reči, da je tako kakor pri babilonskem stolpu, da skoraj ne razume eden drugega. Počakajte!

Kakor se splošno vidi med delaveci, so vsi za nadaljevanje stavke do končne znamke. Mi tudi vsi upamo, da znagamo, to pa vsled tege, ker vemo, da pivovarnarji vedo da imajo večjo skodo, ako pustete pivovarne zaprte le 1 mesec, kakor pa tako nam ugodijo. V slednjem času so takot drugod. Kar se tiče nasrednosti, moram reči, da je tako kakor pri babilonskem stolpu, da skoraj ne razume eden drugega. Počakajte!

Kakor se splošno vidi med delaveci, so vsi za nadaljevanje stavke do končne znamke. Mi tudi vsi upamo, da znagamo, to pa vsled tege, ker vemo, da pivovarnarji vedo da imajo večjo skodo, ako pustete pivovarne zaprte le 1 mesec, kakor pa tako nam ugodijo. V slednjem času so takot drugod. Kar se tiče nasrednosti, moram reči, da je tako kakor pri babilonskem stolpu, da skoraj ne razume eden drugega. Počakajte!

Kakor se splošno vidi med delaveci, so vsi za nadaljevanje stavke do končne znamke. Mi tudi vsi upamo, da znagamo, to pa vsled tege, ker vemo, da pivovarnarji vedo da imajo večjo skodo, ako pustete pivovarne zaprte le 1 mesec, kakor pa tako nam ugodijo. V slednjem času so takot drugod. Kar se tiče nasrednosti, moram reči, da je tako kakor pri babilonskem stolpu, da skoraj ne razume eden drugega. Počakajte!

Kakor se splošno vidi med delaveci, so vsi za nadaljevanje stavke do končne znamke. Mi tudi vsi upamo, da znagamo, to pa vsled tege, ker vemo, da pivovarnarji vedo da imajo večjo skodo, ako pustete pivovarne zaprte le 1 mesec, kakor pa tako nam ugodijo. V slednjem času so takot drugod. Kar se tiče nasrednosti, moram reči, da je tako kakor pri babilonskem stolpu, da skoraj ne razume eden drugega. Počakajte!

Kakor se splošno vidi med delaveci, so vsi za nadaljevanje stavke do končne znamke. Mi tudi vsi upamo, da znagamo, to pa vsled tege, ker vemo, da pivovarnarji vedo da imajo večjo skodo, ako pustete pivovarne zaprte le 1 mesec, kakor pa tako nam ugodijo. V slednjem času so takot drugod. Kar se tiče nasrednosti, moram reči, da je tako kakor pri babilonskem stolpu, da skoraj ne razume eden drugega. Počakajte!

Kakor se splošno vidi med delaveci, so vsi za nadaljevanje stavke do končne znamke. Mi tudi vsi upamo, da znagamo, to pa vsled tege, ker vemo, da pivovarnarji vedo da imajo večjo skodo, ako pustete pivovarne zaprte le 1 mesec, kakor pa tako nam ugodijo. V slednjem času so takot drugod. Kar se tiče nasrednosti, moram reči, da je tako kakor pri babilonskem stolpu, da skoraj ne razume eden drugega. Počakajte!

Kakor se splošno vidi med delaveci, so vsi za nadaljevanje stavke do končne znamke. Mi tudi vsi upamo, da znagamo, to pa vsled tege, ker vemo, da pivovarnarji vedo da imajo večjo skodo, ako pustete pivovarne zaprte le 1 mesec, kakor pa tako nam ugodijo. V slednjem času so takot drugod. Kar se tiče nasrednosti, moram reči, da je tako kakor pri babilonskem stolpu, da skoraj ne razume eden drugega. Počakajte!

Kakor se splošno vidi med delaveci, so vsi za nadaljevanje stavke do končne znamke. Mi tudi vsi upamo, da znagamo, to pa vsled tege, ker vemo, da pivovarnarji vedo da imajo večjo skodo, ako pustete pivovarne zaprte le 1 mesec, kakor pa tako nam ugodijo. V slednjem času so takot drugod. Kar se tiče nasrednosti, moram reči, da je tako kakor pri babilonskem stolpu, da skoraj ne razume eden drugega. Počakajte!

Kakor se splošno vidi med delaveci, so vsi za nadaljevanje stavke do končne znamke. Mi tudi vsi upamo, da znagamo, to pa vsled tege, ker vemo, da pivovarnarji vedo da imajo večjo skodo, ako pustete pivovarne zaprte le 1 mesec, kakor pa tako nam ugodijo. V slednjem času so takot drugod. Kar se tiče nasrednosti, moram reči, da je tako kakor pri babilonskem stolpu, da skoraj ne razume eden drugega. Počakajte!

Kakor se splošno vidi med delaveci, so vsi za nadaljevanje stavke do končne znamke. Mi tudi vsi upamo, da znagamo, to pa vsled tege, ker vemo, da pivovarnarji vedo da imajo večjo skodo, ako pustete pivovarne zaprte le 1 mesec, kakor pa tako nam ugodijo. V slednjem času so takot drugod. Kar se tiče nasrednosti, moram reči, da je tako kakor pri babilonskem stolpu, da skoraj ne razume eden drugega. Počakajte!

Kakor se splošno vidi med delaveci, so vsi za nadaljevanje stavke do končne znamke. Mi tudi vsi upamo, da znagamo, to pa vsled tege, ker vemo, da pivovarnarji vedo da imajo večjo skodo, ako pustete pivovarne zaprte le 1 mesec, kakor pa tako nam ugodijo. V slednjem času so takot drugod. Kar se tiče nasrednosti, moram reči, da je tako kakor pri babilonskem stolpu, da skoraj ne razume eden drugega. Počakajte!

kega stav

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNELL, Box 95 Willock, Pa.
 I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
 II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Spring, Wyo.
 Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
 II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
 Blagajnik: MARTIN MUHIC, Box 637, Forest City, Pa.
 Povlaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNJI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVANSIK, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
 I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
 II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
 III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBRŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
 I. porotnik: MARTIN STEFANIČ, Box 78, Franklin, Kans.
 II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 11½, Bridgeport, O.
 I. upravnik: ANTON DEMŠIK, Box 135, Broughton, Pa.
 II. upravnik: PAVEL OREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dokument naš se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

\$500.00 za reveže.

MILWAUŠKA NASELBINA JE ZOPET POKAZALA, DA JE NAJBOLJ ZAVEDNA MED VSEMI SLOVENSKIMI NASELBINAMI V AMERIKI. — ENA SAMA PRIREDITEV JE PRINESLA REVEZEM V STAREM KRAJU \$500. — NAPREJ PO ZAČRTANI POTI! — OPIŠ VESELICE. — DVORANA JE BILA NATLAČENO POLNA. — GLEDALIŠKA PREDSTAVA JE IZVANREDNO DOBRO USPELA.

Izid nedeljskega semnja in večnice, katero so priredili "Zgodnjem Sloveni" v prid bednim rojakom po vojni v stari domovini, je bil več kot vesetarsko zadovoljiv. Kolikor se je dalo preračunati sedaj, bo ostalo okoli \$500 čistega dobička. Dohodki bo do znašali čez 800 dolarjev.

Ta vso je naravnost do sedaj nekaj nedosegljivega, posebno tako v poštevamo, da je Turn dvorana za take prireditve premajhna, kot je bila nedeljska. Nadalje je treba upoštevati, da se je vrnila v njej slovenska veselica, ravno teden prej. K že prej narančenu denarju bomo pridigli lepo vsto in bančna vloga se bo dvignila na čez \$1,100. Natančen račun bomo priobčili prihodnji teden, ko bodo knjige v redu in plačani vsi računi.

Vsa čest gre naselbini, ki se je odzvala našemu klicu v tako običaju številu.

V dvorani je vladala neverjetna harmonija in veselo razpoložje v vseh ozih.

Dvorana se je odprala ob 10. uri dopoldne; kmalu nato se je že nahralo nekaj sejarjev, ki so prav kmalu skušali svojo srečo pri ribolovu in strelenjanju, kjer so se zabavali prav po svoje, kot na kakem pravem semnju v naši stari domovini.

Popoldne je dosegel obisk vrhunc.

Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička in mnogi so morali iskati prostor na galeriji, od koder se jim je nudil krasen pogled po dvorani, kjer je kar mrgole obiskovalcev. Med predsteki godbe je vabil na obisk, kot kar pravi starokrajski kričec v svoj muzej nad vse komični F. Sem, kar je povzročalo mnogo odkritočnega smeha in zabave. Kako bi pa tudi ne? V muzeju ste lahko videli pravega orjaka orla iz Sahare (petelina, ki ga je dobrodošno podaril rojak Jakob Oblik), nadale velikanskega krokodila (pisani maček, ki se je držal prav modro v svojem kurniku, najbrž je vedel, da je igral prav važno vlogo), potem telo zločineca, ki so ga obesili pred nekaj tedni v Chicago, nadalje čudodelna kost, ki ozdravi vse bolzni, 3 žebici, s katerimi je bil pribit Kristus na križ, sulica, s katero je bil prehoden in edenče ne jelenove rogove ter ptica, ki ga je izpostil Noe prvega iz svoje barke. In na vse zadnje je bil petelin še prodan na licitaciji za \$4.30. Da se celo maček je našel v dvorani med igranjem krasen red in tihota.

Občinstvo se je prireditve, kjer so se našli stari igralci za veseloigre ustvarjeni kot nalašči, imenito ter bil z njad vse zadovoljno. Vse jih je sledilo z veliko pozornostjo, vsled česar je vladal v dvorani med igranjem krasen red in tihota.

Našim požrtvovalnim igralecem gre na tem mestu iskrena zahvala, ker so s svojim nastopom mnogo pripomogli k končnemu uspehu.

Po igri se je otvoril ples. Novost je pri tem bila, da so plesali domači ljudje in da je manjkalno onih elementov, ki so prišli navadno v dvorano samo v napotje in se posmehovali našim rojakom, ako se ni znal kdo obračati popoloma pravilno po ameriškem taktu ter za naše ljudi ni bilo prostora med njimi.

Po igri se je nadaljevala licitacija. Neki dobrovoljen rojak, ki je izlicitiral steklenico žganja, jo je podaril nazaj. Najiskrenjeva hvala mu! (Žal, da se za njegovo ime ne ve.) In puška, s katero so se prej skušali naši fantje, kdo je najboljši strelec, je bila izlicitirana za \$14.40.

Vsi obiskovalci so se počutili na veselijem prostoru prav po domače. To je, kar je ravno hotel dosegči veseljni dhor in to, kot upa se mu je tudi posrečilo, kot se slišijo glasovi iz občinstva. Seveda, to je bila se le prva veselica te vrste ter se bo moral v hodočašču marsikaj izboljšati, ko smo videli sedaj nedostatke, trudil na vse moči, da kolikor največ mogoče ustreže in zadovolji vse obiskovalce. Samemu oihornu bi to nikakor ne bilo mogoče, ako bi ne sodelovali in se ne žrtvovali rojaki v tako lepem številu, katerim gre čast in hvala v imenu revezev v naši starosti.

Zeteli bi bilo, da bi se našli posnemali tudi v drugih naselbinah in storilo bi se lahko zelo mnogo. Dosedaj še nobena druga naselbina ni nabrala tako lepe vstop, kot je ravno naša, akoravno se druge ponosajo, da so večje po številu naših rojakov.

Med obiskovalci smo našli skoraj vse naše obrtnike; manjkalo je le nekaj takih, ki so Slovenci te tedaj, kadar se gre za njih dobitček.

Na tem mestu moramo izreci zahvalo tudi našim trgovcem, ki so darovali za našo plemenito stvar: Anton Grandlich, zlat prstan, Frank Wachun, pol ducata srebrnih žleb, Joe Grandlich stensko uro, Frank Banko ducat za vojno cigaret in steklenico šampanje, Louis Bewitz dve steklenice šampanje in Ferko Bros 1 sunka. John Dobnik in Anton Sem, ki sta nam dala po značeni dobro vino in Frank Perse po značeni ceni smodke.

Iskrena hvala vsem!

Zelimo, da bi milwuška naselbina hodila še dalje časa složno po tej poti naprej: napredok naselbine nikdar ne bo izstal!

Camoens.

Luis de Camoens, prvak portugalskih pesnikov, je bil rojen 1525 iz staroplemenite rodbine, bržkume v Lissabonu. Obiskoval je viške šole v Coimbre, in ko si je nabral bogat zaklad znanosti, povrnil se je v Lissabon, kjer se je strastno zaljubil v dono Katarinu de Ataide, ki je bila ena višjih gospa kraljeve palače. Zaradi tega je bil odstranjen iz Lissabonne v Saatarem. Odločil se je tu kaj za vojaški stan. V bitvi pri Ceneti mu je krogla desno roko poskodovala. Zoper pride v Lissabon in misli, da bode vojak dobil placiilo, ki se je peshiku odreklo. Ali zaston.

Ves nevoljen in hud čež nehvaljeno domovino, se poda v Indijo in je prvo zimo živel na otoku Ormuzu. Tukaj se je vse, kar je gledal, obliko v krasno obleko povezje, ogenj ljubezni do domovine se je jasneje razplamenil, potem ko je poznal velika dela svoje domovine. Zaradi svoje poezije "Despares na India" je bil prognan na Makas. Tukaj je zložil neumrljiv svoj epos "Los Lusiados", delo zrele skušnje, polne lepot, — druga božja komedija, same da je ta heroična in proslavljiva slvna dela portugalskih junakov. Nobenemu pesniku ni se še posrečilo alegorije tako živo preizvesti, da bralec uje verjeti in kot resnico smatrati zmore. V njegovih liričnih pesmih vlažna prijetnost, nežnost in nekakšna ganljiva otožnost. Njemu se tudi pripisuje velika pesem "De creaçao do homem", o stvari človeka, in res v tej pesmi veje duh pesnika Lusiada. Od nje ga še imamo drame: Amphithroni, Seleucus, Philodemus, ki pa niso tako izvrstne.

Igra "Pravica se je izkazala" je izpadla nad vse povoljno, ker je bila igранa res mojstorsko. Se pozna, da so naši stari igralci za veseloigre ustvarjeni kot nalašči. Občinstvo se je pri njej zabavalo imenito ter bil z njad vse zadovoljno. Vse jih je sledilo z veliko pozornostjo, vsled česar je vladal v dvorani med igranjem krasen red in tihota.

Nesrečni pesnik je zadaja leta svojega življenja preživel v Lissabonu v velikem siromaštvu in je umrl v neki bolnišnici.

SENATOR DRŽAVE MARYLAND

Bolgarske narod. pesmi.

naj ne bo le zate radoš
v svetu tem, v svetu tem,
Pusti meni, da vesel sem
vsaj enkrat, vsaj enkrat,
ko sem mlad, ko sem mlad!

Nove slovenske knjige!

Kaj se vse dogaja v ljubljanski deželnici bolnišnici. — Izpoved očividca. — Strašne razmere.

Pre par meseci se je vrnila v Ameriko neka Slovenka, ki je bila skoraj celo leto bolniška strežnica v ljubljanski deželnici bolnišnici. — V službo je stopila takoj ko je izbruhnila vojna in je bila navzoča, ko so pripeljali preveč ranjence v Ljubljano. Svojo težavno službo je izvrševala skoraj neprehnomeno in dan. Slovenki listi v Ameriki so navezani samo na poročila raznih angleških in ameriških listov. — Ta poročila so dobra kar se tiče splošnosti, glede raznih podrobnosti posebno pa glede razmer v starem kraju, se ne moremo veliko zanesti nanje.

Ko se je vrnila omenjena Slovenka v Ameriko, je povedala uredništvu našega lista kar je v ljubljanski bolnišnici videla, slišala in doživila. — Uredništvo je priobčilo vse njen razmotrivanje v Kolegiju za leto 1917.

Rojaki, sezite po njem, dokler ga je še kaj v zalogi! — Razen tega obsega tudi nebroj drugih člankov, lepih povesti in slik.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1917
se dobi pri sledečih zastopnikih:

Anton Hren, Steelton, Pa.
Anton Osolnik, Luzerne, Pa.
Jos. Peterlin, Willock, Pa.
Frank Jakš, 112 Marchant St., Ambridge, Pa.

Frank Novak, Greensburg, Pa.
Val. Babich, New Alexandria, Pa.

L. Hribar, Bessemer, Pa.

Jerry Koprišek, 411 Church, So. Bethlehem, Pa.

John Demhar, Burdine, Pa.

John Pajk, Conemaugh, Pa.

Frank Demšar, Manor, Pa.

J. Polanc, 409 Ohio St., Johnstown, Pa.

Anton Valentinčič Farrell, Pa.

Frank Gabrenja, Johnstown, Pa.

N. R. Jakopic, 1037 Peralta St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Zvonko Jakshe, 814 Tripoli St., Pittsburgh, Pa.

Ignac Magister, Pittsburgh, Pa.

Matt. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

J. Jovan, West Newton, Pa.

Jos. Skerlj, Turtle Creek, Pa.

Anton Jerina, Claridge, Pa.

Mat. Kamin, Forest City, Pa.

Frank Trebetz, Export, Pa.

Vide Rovanšek, Conemaugh, Pa.

Podružnica Frank Sakser, Cleveland, O.

J. Resnik, Cleveland, O.

Chas. Karlinger, Cleveland, O.

L. Balant, 1777 E. 29th St., Lorain, O.

J. Kums, 1735 E. 33rd St., Lorain, O.

Matt. Slapnik, Collinwood, O.

Ant. Kikel, 1116 Franklin Ave., Youngstown, O.

Frank Hočvar, Bridgeport, O.
H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.
John Stampf, 827 Indiana Ave., Sheboygan, Wis.

Aug. Kollander, 575 Reed St., Milwaukee, Wis.

Frank Skok, West Allis, Wis.

John Oberher, De Pue, Ill.

Mat. Ogrin, North Chicago, Ill.

Fr. Petkovsek, Waukegan, Ill.

Frank Bambich, 1107½ N. Hill

ckory Ave., Joliet, Ill.

Math. Komp, La Salle, Ill.

F. Cherne, So. Chicago, Ill.

Fran Jurjovec, Chicago, Ill.

J. B. Verbič, Aurora, Ill.

Frank Skrabec, Stockyard St., Denver, Colo.

Peter Chulig, Pueblo, Colo.

Frank Janeš, Pueblo, Colo.

John Germ, Pueblo, Colo.

Mike Pencil, Ringo, Kans.

Frank Režnik, Cherokee, Kans.

Rok Firm, Frontenac, Kans.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 112 Sterling Ave, Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Belmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOCHVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Naročnino na Glasilo Jugoslovanske Katoliške Jednote sprejemamo le URADNIM POTOM.

To se pravi:

Noben član nam ne more poslati pristojbine za Glasilo sam, niti potom našega zastopnika, niti potom odbornika tega ali onega društva J. S. K. J.

Vsek prispevek za Glasilo mora biti poslan potom društvenega odbora oziroma potom glavnega odbora Jugoslovanske Kat. Jednote.

To naj vpoštevajo tudi oni, ki so naročniki Glas Naroda in ki hočejo imeti razen Glasila še ostale številke za \$2.50 na leto.

Vpoštevali bomo le naročila, sprejeta oziroma poslana potom društvenih uradov.

Uredništvo.

Rejenka.

POVEST.

Spisal dr. Ivan Pregelj.

I.

Od fare sem so prihajali slovenski glasovi zvon. Kakor valovi so se zibali preko polj, odbijali se od golitav v bregov, oddaljevali se in se zopet bližali. Nad vsemi tem slovenskim popoldnevom je ležalo nekaj slovesnega, prazničnega.

Franciška je vsaj čutila nekaj takega, stopajoča po stezi sredi vsoke, bujne trave; lica so ji rdeala in oči so ji sijale veselja, opojen duh trav in divijih liliij vel je v njen obližju. Bila je potorna velikemu otroku, ki ga je razvnela igra, samo zdravja ga je, sama nedolžna radost.

Vsakega praznika, vsake nedelje se je veselila Franciška z isto močjo, pa bi se junutrije ne — Največjega v letu, — praznika sv. Rešnjega Telesa, ko se vsa pomlajena zemlja, vse rože, vse bilje in vesoljna priroda klanja svojemu stvarniku.

Lani je bilo slabo vreme, niti ni bilo procesije, — je premišljevala — letos pa je lepo, tako lepo.

V takih mislih je bila dospela na deblo. Pred njenimi očmi se je razgrnila dolina. Tik pod njo je v bregu čepelo petero gospodarskih poslopij, že davno potopljivih v sene, medtem ko je tu gorji še prijetno sijalo solnce. Dekle je šinila senca žalosti čez lice, zagledala se je tja delo. Sedula je na kamenu ob potu. Raz lice so ji izginile razposajene rože, senca še Globeli je legle na njenene tepe, srečne misli.

Kaj, ali bi že šla domov? Tukaj je tako zelo prijetno, je mislila; v tem pa je zasišla skrpanje voza od zgoraj, vstala in se po stezi spustila k onim hišam dol. Prehodila mal bukvov gozd je obstala pred eno izmed hiš in stopila proti vratom.

Grd, krmišljav pes je ležal na pragu. Še ganil se ni, ko je prišla deklica.

"Ali se nič ne misli umakniti, Tiger!" je dejala deklica in sen-

dem jaz k procesiji", je rekela, postavši na prag.

Solze so privrele dekletu v oko, a rekla ni česnar.

"Ali ti ni prav?"

"Rada bi jaz šla, oče!"

"Taki ste vsi", se je zopet vznevil starec.

"Nobeden ne uboga!" Če ti ni prav, pa pojdi ti; to je hvaležnost, če človek pobere črva in cesti in ga redi."

"Saj ne pojdem; torej pa ne pojdem, a molčite!"

"Kaj bom molčal, ali ni morda res tako? Kaj pa si ti, kaj?"

Deklica je bila zardela, loivila je sapo, potem pa ogorčena vzliknila:

"Človek sem kakor vi. Pri vas, seveda, sem še slabši kot vsaka; sram vas je lahko, da mi vedno očitate vaše dobre. Priskrbite mi delavske bukvike, saj grem rado od tod!"

"Beraški napuh", se je smejal starec, "kam pa pojdeš, kam? O le pojdi, če je tako; jaz te že ne zadržujem!"

Deklica je jokala in ni nič odgovorila.

"Glej", je starec govoril dalje, "če sem trd, zato pa že nisem huboden. Bolj me le, da si tudi ti tako samosvoja. Dobro ti želim, in hočem, da ostanesh pri hiši vedno. Celo raji te imam kot Petra. — Ti si pametna, tudi pridna, on pa ni. Zato, vidiš, — zato ne marjam, da hodi dol v vas. Kaj se čemerš? Če pa že rada greš v cerkev, pa pojdi, no, da ne porečeš, da ti ničesar ne dovolim. Le pojdi, ostanem že jaz doma."

"Le pojritevi vi!" je odvrnila Franciška.

"Ti pojdi!" je rekela starec.

"Pojdem, a obljubim vam nič, oče!", je deklica resno odvrnila.

"Nič ne obljubi", je zamrmral starec.

"Nič, ne budem videli...."

Deklica dolgo ni zaspala ta večer. Ukravljala se je z mislio, ali ne bi pospravila oblike in šla, šla kam, kjer je nične ne pozna. Samo stran jo je gnalo od teh ljudi, ki nimajo nič sreca. In začela je pospravljati svoje stvari, polagala jih v mal prtič, povezala svenčenj in sedla na postelj. Začela je razmisljati.

Gluga noč je bila zunaj, v gošči nekje se je dala sova, dolni na klanju pa je rjovet pjan človek. Franciška je po glasu spoznala Petra. Zaprla je vrata od znotraj in legla. Slišela je vpitje dolni v hiši; stari je vpil nad sinom, padale so grde besede, potem pa je nedonadoma vse utihnilo. Franciška je zacela moliti: v hipo se je bila spomnila vseh bridelj spominov pod to hišo, vstala je, se oblekla in prijela na culico. Tačas je nekdo rahlo postrkal na vrata.

"Franciška!"

Spoznaла je po glasu starega Zabregarja.

"Vstani, Franciška! Petru je nekaj slabu, pridi dol!"

Odložila je culico pod posteljo, odprla vrata in šla za starecem.

II.

Nekaj nenavadnega se je bilo zgodilo ta večer pri Zabregarju. Starci je peljal deklico v sinovo sobo. Slabo brleča leščerba je razsvetljevala prostor. V enem kotu je stala postelja, na nji je ležal Peter, nezavesten, bled, kakor mrtev. Blazina, na kateri mu je posčivala glava, je bila krvava. Deklico je stresla groza.

"Kdo ga je?" vprašala je, kakor sama zase, vsa preplašena.

"Tiso!" je odvrnil s trepetajočim glasom Zabregar.

"Ostani pri njem in mrzle obkladke mu devaj na rano; padel je, — jaz grem po zdravniku."

"Ali je hudo?" je vprašala deklica, ki jo je groza pretresala že pri sami misli, da bo morala ostati pri bolniku.

"Ne vem", je mračno odvrnil mož.

"Jaz grem!"

"Pa bi šel kdo sosedovih", je priponnila Franciška.

"Ne, grem sam."

Deklico je bilo skoro strah morja. Ko se zaprla vrata za Zabregarjem, je govorila sama seboj: sina je ubil! A kakor da ne sme izreči tega, si je pritisnila roko na ustnice. Dolgo je sedel nepremično in gledala topo pred se.

"Franciška", je rekela čez hip, ali kaj veš, kam zahaja?"

"Nič ne vem, oče!"

"Kaj ne veš? K oni gostilničarji menda laži; pa jaz bom dal njeni in njej. Kakor da bi doma ne bilo nič dela. Doli hodi kvartat in pit."

"Pa ga pustite oče, saj nocoj pravim lahko vse sama. Bandero nosi jutri, pa se je šel zgovoriti morda."

"Ne zagovarjaj ga", je osorno odvrnil starec.

"Če rečem, da ne, — pa ne bo hodil. Tudi tebi ne bi smelo biti prav, da hodi k oni...."

"Meni!" Deklica je zaporedoma poblejela in zardela. Starci ne dejal nato nič, temveč se je ozlobil dvignil.

Bolnik se je stresel, vzdihnil in grjal.

"Saj umrje, saj umrje, Jezus!" je dejala deklica in sen-

je vzkliknila in začela begati po sobi. Grozen strah jo je objel. Plačila je iz sobe in dira čez dvorišče k sosedovim. Lajanje psa je vdramilo sosedovega Jurija.

"Kaj pa je?" se je oglastil fant, pojavitvi se na stogu.

Jutri pojdi k nam. Petru je slabo, sama sem, ne vem kaj ž njim. menda umira, hiti!"

Fant je enim skokom stal pred deklico, ki ga je prijela za roko in vlekla za seboj.

"Pa kaj mu je?"

"Pobil se je, kaj jaz vem na kak način; oče so šli po zdravniku."

Prišla sta v sobo in našla vse tako, kot je bilo prej, le da se je bil ranjenec obrnil na drugo stran; bila je sedaj rana čisto osvetljena. Deklica je postala sedaj, ko ni bila več sama dokaj bolj pogumno v mirnem roku je polagala ranjene hladilne obkladke na rano.

"Saj ni tako hudo, ne", je dejal fant.

"Ali misliš, da ni?"

"Pa kako se je, kje?"

Deklica ni vedela ničesar odgovoriti.

"Saj se nista s starim kaj ravšala?"

Franciška je povesila oči in ni odgovorila.

"Spat pojdi, Franciška, spat. — Bom že jaz želil pri Petru", je rekel nato Juri.

"Ne, ne smem!" je odvrnila deklica.

"Saj mi tako hudo, ne", je dejal fant.

"Ali misliš, da ni?"

"Pa kako se je, kje?"

Deklica ni vedela ničesar odgovoriti.

"Saj se nista s starim kaj ravšala?"

Franciška je povesila oči in ni odgovorila.

"Spat pojdi, Franciška, spat. — Bom že jaz želil pri Petru", je rekel nato Juri.

"Ne, ne smem!" je odvrnila deklica.

"Saj mi tako hudo, ne", je dejal fant.

"Ali misliš, da ni?"

"Pa kako se je, kje?"

Deklica ni vedela ničesar odgovoriti.

"Saj se nista s starim kaj ravšala?"

Franciška je povesila oči in ni odgovorila.

"Spat pojdi, Franciška, spat. — Bom že jaz želil pri Petru", je rekel nato Juri.

"Ne, ne smem!" je odvrnila deklica.

"Saj mi tako hudo, ne", je dejal fant.

"Ali misliš, da ni?"

"Pa kako se je, kje?"

Deklica ni vedela ničesar odgovoriti.

V smrtni senci.

Baltika povest.

Spisal Bogdan Vened.

(Nadaljevanje).

"Hvala ti, Slavina!" je dejal Gojnik. "Le pojdi nazaj v 'hišo' in sporoči takšku naši pozdrav. Reči, da nam je zelo žal, da ne moremo, ker ne smemo. K vam smo bili sicer namenjeni, toda sedaj, ko nas je videla Vanda, ne smemo, da ne pade na vas kak sum. Mi moramo nazaj; prej pa bodoemo Vandi nekaj naredili in ji v tej črni noči posvetili, da jo bode pominila celo življenje. Povej takšku, da nam gre vse po sreči. Le molita še naprej za nas. Cez noč pa je najbolje, da kaže tukaj ostaneta, da ne bude nihče mogel sumniti gospoda. Tugomina zastraša dejanja, ki ga mislimo mi noče izvršiti. Sicer se pa — upam — kmalu zopet vidi mo. Z Bogom, Slavina! Na svidejne!"

Zlatolaska Slavina je z objekatimi očmi odšla in takšku v 'hišo'. "Rujanska" trojica je pa plačala in odpaketa v črno noč proti Vranovemu. Vandi napravil ponenočno solo učilnico.

In kakšna je bila ta?

Sredi gozda se je na Gojnikovo povelenje "rujanska" trojica ustavila.

"V zasedo, tik ceste!" je velen val pogremni mladec prakstane. "Pa tiko čakajmo! Ti, ujče Jaroslav, na levo stran, gospodična Slavina in jaz na desno! Tebi, ujče, prepustim enega klape, da ga potolces s kijem; jaz si privočim drugega in zraven se Vando, ti pa njenjo spremljeval. Seveda delket ne bodoemo morili; jima hodelmo dati že drugo zasluženo kazen!"

In skrili so se v zasedo, čakali in kušali tudi pričakali svoje za peneke.

In zgodilo se je, kaker je bil stvar zamislil Gojnik.

Nič za slutec, pač pa zlo hoteli in želec, so tiso, pes, prisli po cesti in Vranovega Vanda, nje prijateljice, spredaj pred njima pa najeta filapea. Ravno so se ustavili sred šame, čes, tukaj je najlepša prilika za zahrtnji napad. A že sta oba klape lezala na tleh enega je pobil Jaroslav, drugega pa Gojnik. Mladenci sta zakričali in hoteli pobegniti nazaj, a že sta ju držala Gojnik in Jaroslav.

Roparski morilce oziroma zavratna morilka sicer zasluži vrvico okoli vrata; ti pa še te nisi vredni, ves, ti hinsavka Gnevova hči! K dresesu te budem privedal, pa stoj tu v malivu, dokler se te ne usmili kak Samaritan. Ti ujče Jaroslav, pa isto napravi z Radoslavovo!" je velenoval Gojnik.

In v trenutku sta bili obe mladenki zvezani in privezani k drevesoma.

"Na združevanje!" je se zaklical hudojnični Gojnik.

In "rujanska" trojica je odpaketa proti zaduhu. Sele v Reu, se je ustavila. Od tam je Gojnik poslal Krutu Ljubeku o pisemcu po mlademu Želenku, potem je pa trojica održala proti jugu na Šaksosko.

Vando in njeno tovarišico je bil še drugo jutro iz obupnega položaja resil logar. Za bogato natahrano je objabil, da bode molčal, v kakšnem stanju ja je dobil. In mož je bil mož-beseda in je res molčal. Vanda in Radioslovava sta pa tudi molčali kot zid, da ne bi svet izvedel o njunem osramotitvenju.

To netogodno dogodivščino je Vanda kajpada zanikavala tudi sveceniku Slavomiru, in sicer kar najdoločnejše. "Čemu bi izdajala, kakšno sramoto sem doživelata?" si je govorila. "In čemu bi pravila, v kakšni družbi, v kakšnem odelenju sem videla Pluzonovo hčer? Nadknez bi jo zasledoval, zasledil in ji kljub temu, da je dobil v družbi svojih zopernikov, vso odpustil in jo ljubil naprej. Torej je boljše molčati o tem dogodku!"

In je stanovitno molčala in vse trdovrsno pritajevala.

Svečeniku Slavomiru ji je verjal, in ko ji je održalje iz Velegrade krepko stisnil roko in ji sepal v rno: "No, bodes pa ti bodriska kneginja, kdo je Slavica izginila?" je bila popolnoma pomirjena in potolažena, vsa vrečna in vesela.

XX.

"Cin, ein, ein, ali ga je preva rala Gnevova pavica! — Miles bogov, veliki bogonadahnjeni vi

dec — pravi narod svečeniku Slavomiru. In vendar je tega milca bogov posadnika Gneva hčerka srakoperka tako krasko oslepačila, da gre s praznim rokami iz Velegrade k nadknezu v Ljubek. Topot so ga višnji bogovi pač pozabili navdahniti. Nicesar ni mogel izvedeti o tem, pa kar je prišel. Vse mu je utajila in on ji je vse verjel. In vendar bi bil lahko pomeš od tu nadknezu v Ljubek tako lepih novic, da bi se opravljeno lahko smejalo vse mesto. Sino vile že svečenje kakor svečeniki; me pa vse izvemo. Poslajte, posestrime, divje-krasne novice o zadnjini dogodivšini, ki je morala doživeti pavica Vanda. Vila oblakinja Znojilka mi jo je zverčev pripovedovala. Ono besnočarno noč, ko je tako strahovito bilo in grmelo, je Znojilka janala na svojem vranem obliku, pa je postal nekajto nad gostolisto sumo pred Vranovem. In kaj je videla? Poslušajte!"

ta govornica — poredna vila Radovanka — je v tihu šumijoči noči na planici velegrajske šume nadosteno sijajočih oči, z vidno škročljenočnostjo pripovedovala vlam posetečnam, kaj je ono noč naredila iz zasede "rujanske" vojnike trojice. Vandi in njeni prijateljici Radoslavovi.

"Krasno, divno!" so vzklikavale vše, ko je končala Radovanku svojo povest.

"Zamisli je ta imenitni čin zatrdno preikan Gojnik. Živili ga bogovi!"

"Kdo drugi? Božanski mladec! Enkrat mu pa res moram dati pojavitev solnečno gorak, medeno sladak", je nadaljevala Radovanka. "To je bil pa enkrat hladen obliž in dobra šola za prešerno posadnikovo srakoperko! Sedaj seveda hoče vse prikriti, vse utajiti. Toda ne bodes! Krut bode izvedel za grde tvoje nakane; če mi jih ne bode nihče izdal, mu jih bodes nesla na ulo jaz. Sedaj je zopet vsa srčna in vesela, da se jih je takoj imenitno posrečilo presepliti starec Slavomira in po njem Kruta. Ta svečenik Slavomir je mora biti tako hitrovren! In kaj je je prerokoval pri odhodu? Da bode bodriska knežnica! Ali se starec blede ali kaj-lj? Videc mu pravijo ljudje. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Misliš, da mladi nadknez sedaj na katero drugo misli kakor na vsega blagovnega ljudja. Lep deet to! Naj gre viane osrečevat s takimi prerozbami! Jaz ti pa to pravim, Vanda — in vidi bo dema, čigava bode obveljala: — Vandica, kolikokrat ti bodes pa moral še reči, da se bodes opelka, da ti nikoli ne bodes bodriska knežnica, nikoli pa nikoli? Pamet, pamet! Mis

Grogov Grog.

(Nadaljvanje).

Po samotah mora vsak vse sam imeti, kar imajo v vasi vsi ali vsaj več gospodarjev skupaj. Zato imajo pri Grogovihi tudi sušilnico za lan, dva sežna visoko okroglo peč, zaradi ognja kak streljaj daleč od kozolca. Zato se najde pod streho ne samo navadno orodje, kakor cepi, grablje, vile, ampak tudi kovački meh in drugo kovačko orodje, mizarsko, tesarsko itd. zidarsko pripravo, vsako na svojem mestu. Če se kaj malega stre, odkod bi se brž dobil rokodelec? Za silo se pa le popravi, če je orodje pri roki.

Goved je v hlevu zraven dveh parov volov po štiri krave, kak dve junice in dvoje telet, skupaj navadno po dvanašte repov, včasih eden več ali manj. Nekdaj so imeli koze, zdaj jih pa ni več, ker jih je dežela prepovedala. Ovce je bilo včasih tudi do sile, zdaj jih pa sami opuščajo, ker pravijo, da kakor koze več skode delajo, kot kriisti; prav ima dežela in prav imajo gospodarji. V svinjaku kruli navadno po šest do sedem svinj, na včasih po dve na leto za prodaj, in po dve za smodišče.

Petelin vodi krog hiše kako dvajnajsto kokoši. Če vzamemo v misel še pesni Turka, poznamo vse živo pri hiši, k večjemu bi znala biti se kaka miš, ki se sicer redko najde, ker je tudi muca pridna, kakor vsa družina.

Polej je pa pripravno za oodenovanje, ker se drži vse skupaj in je čisto pri domu; zategadelj so po samotah na boljšem, kot vaščani.

Koliko ga je, to bo posnet prijazni bravec iz pridelka: osmedeset do devetdeset mernikov belega žita, štirideset mernikov črnega, trideset mernikov turšice, krompirja, zelja, fižola, graha, prosa, repe in korenja, kolikor domačija potrebuje; semenske deteleje se tudi proda včasih, kak stot.

Za travnik pod poljem že vemo. Treba je nam poznati še senožet.

Kož za hlevom gre grič zelo strogo po koncu, da je moč navzgor le po stezi, ki pelje po gozdu v goštih rajah. Na desni in levem poslopju je gozd, naravnost od hleva, navzgor pa ozek, po sredini nekoliko odprt kot trate, kakor zelen trak, komaj kakih trideset koračov širok, zato pa tako dolg, da se zdi na vrhu skoraj le kot nit, čepravno ni niti ožji, kot spodaj.

Po stezi se porabi navzgor kakre pol ure, ker se v hrib ne more posobno maglo stopati. Vrh te strmine se grič nekoliko uleže, prav kakor Kremeniško polje, spocetka celo v ravan in se polagoma zoper vzdigne. Dokler strmina še ni prehuda, je ted lepa senožet, ki meri kakša štiri oral.

Voznje poti ni od tod do doma in steza je zaraščena z takoj gostim grmovjem, da se breme ne da po nji prenesti, ker gošča mora nositi seno popoliti do zadnjega bilke. Kako neki spravijo seno tje doli?

Kar ni obdelanega polja ali senožeti, je košat gozd po vsem Grogovem griču. Le najviši vrh je gole skala. — Nikdar niso vprašali, kako je ravnat s smrečko, kako z bukovjem, kako s hrastjem in vendar je bil Grogov grič, kar kdo pomni, najlepše obraščen. Seveda tudi niso nikdar hoteli iz gozda spravljati več dobička kot ga je bila ravno prilika. Drugod zadnje leta kaj neusmiljeno sekajo; če bo šlo dolgo tako, v Vitliški idolini bo kmalo odpela gozd seker smrtno pescem. Stari Grog vedno pravi, da mu je, kot bi njega ranil vsak udarec, ki se sliši iz gozda.

O, da bi vsak slovenski gospodar dvakrat in trikrat premisli, preden načne negoden gozd! In če ga načne, da bi dobro odmeril, koliko ga sme brez velike škode posekat in da bi posekano pogordil z vso skrbjo! kaj prva leta! Saj gozdi so deželi pljuča; iztrži pljuča in drugi udi, travniki, pašniki, morajo zamreti. Ne le steleje bo pogrešal, tudi drugod ti ne bo ničesar več zrastlo. Cesar ne bodo pobrale povodnji, to bi vničila burja, cesar ne bo vgonobilis suša, to bodo nevihte in toča ponokale. Naj bi bil učitelj žalostni Kras, nekdaj res prava krasota in vzgled rodovitosti, zdaj le še kamenite morje! Učitelj, ki bo vskognar spravil, dor doživlji, bode ravno tisti Kras, če se kdaj posreči, ga zoper do cela pogozditi.

Še eno lepo lastnost ima Grogova domačija, lastnost katere ni videti na poslopijih, tudi ne na zemljiščih ali kje drugod, nač pa v zemljiščki knjigi: nezadolžen je.

Stari Grog, njegov oče, njegov stari oče in prejšnji predniki, vso se bali dolga kakor kužne bolezni, dobro vedoč, da dolg zajema zraven delaveev iz vsake skledne, pri delu pa nič ne pomaga. Po, dva sežna visoko okroglo peč, zaradi ognja kak streljaj daleč od kozolca. Zato se najde pod streho ne samo navadno orodje, kakor cepi, grablje, vile, ampak tudi kovački meh in drugo kovačko orodje, mizarsko, tesarsko itd. zidarsko pripravo, vsako na svojem mestu. Če se kaj malega stre, odkod bi se brž dobil rokodelec? Za silo se pa le popravi, če je orodje pri roki.

Goved je v hlevu zraven dveh parov volov po štiri krave, kak dve junice in dvoje telet, skupaj navadno po dvanašte repov, včasih eden več ali manj. Nekdaj so imeli koze, zdaj jih pa ni več, ker jih je dežela prepovedala. Ovce je bilo včasih tudi do sile, zdaj jih pa sami opuščajo, ker pravijo, da kakor koze več skode delajo, kot kriisti; prav ima dežela in prav imajo gospodarji. V svinjaku kruli navadno po šest do sedem svinj, na včasih po dve na leto za prodaj, in po dve za smodišče.

Petelin vodi krog hiše kako dvajnajsto kokoši. Če vzamemo v misel še pesni Turka, poznamo vse živo pri hiši, k večjemu bi znala biti se kaka miš, ki se sicer redko najde, ker je tudi muca pridna, kakor vsa družina.

Polej je pa pripravno za oodenovanje, ker se drži vse skupaj in je čisto pri domu; zategadelj so po samotah na boljšem, kot vaščani.

Koliko ga je, to bo posnet prijazni bravec iz pridelka: osmedeset do devetdeset mernikov belega žita, štirideset mernikov črnega, trideset mernikov turšice, krompirja, zelja, fižola, graha, prosa, repe in korenja, kolikor domačija potrebuje; semenske deteleje se tudi proda včasih, kak stot.

Za travnik pod poljem že vemo. Treba je nam poznati še senožet.

Kož za hlevom gre grič zelo strogo po koncu, da je moč navzgor le po stezi, ki pelje po gozdu v goštih rajah. Na desni in levem poslopju je gozd, naravnost od hleva, navzgor pa ozek, po sredini nekoliko odprt kot trate, kakor zelen trak, komaj kakih trideset koračov širok, zato pa tako dolg, da se zdi na vrhu skoraj le kot nit, čepravno ni niti ožji, kot spodaj.

Po stezi se porabi navzgor kakre pol ure, ker se v hrib ne more posobno maglo stopati. Vrh te strmine se grič nekoliko uleže, prav kakor Kremeniško polje, spocetka celo v ravan in se polagoma zoper vzdigne. Dokler strmina še ni prehuda, je ted lepa senožet, ki meri kakša štiri oral.

Voznje poti ni od tod do doma in steza je zaraščena z takoj gostim grmovjem, da se breme ne da po nji prenesti, ker gošča mora nositi seno popoliti do zadnjega bilke. Kako neki spravijo seno tje doli?

Kar ni obdelanega polja ali senožeti, je košat gozd po vsem Grogovem griču. Le najviši vrh je gole skala. — Nikdar niso vprašali, kako je ravnat s smrečko, kako z bukovjem, kako s hrastjem in vendar je bil Grogov grič, kar kdo pomni, najlepše obraščen. Seveda tudi niso nikdar hoteli iz gozda spravljati več dobička kot ga je bila ravno prilika. Drugod zadnje leta kaj neusmiljeno sekajo; če bo šlo dolgo tako, v Vitliški idolini bo kmalo odpela gozd seker smrtno pescem. Stari Grog vedno pravi, da mu je, kot bi njega ranil vsak udarec, ki se sliši iz gozda.

O, da bi vsak slovenski gospodar dvakrat in trikrat premisli, preden načne negoden gozd! In če ga načne, da bi dobro odmeril, koliko ga sme brez velike škode posekat in da bi posekano pogordil z vso skrbjo! kaj prva leta! Saj gozdi so deželi pljuča; iztrži pljuča in drugi udi, travniki, pašniki, morajo zamreti. Ne le steleje bo pogrešal, tudi drugod ti ne bo ničesar več zrastlo. Cesar ne bodo pobrale povodnji, to bi vničila burja, cesar ne bo vgonobilis suša, to bodo nevihte in toča ponokale. Naj bi bil učitelj žalostni Kras, nekdaj res prava krasota in vzgled rodovitosti, zdaj le še kamenite morje! Učitelj, ki bo vskognar spravil, dor doživlji, bode ravno tisti Kras, če se kdaj posreči, ga zoper do cela pogozditi.

Še eno lepo lastnost ima Grogova domačija, lastnost katere ni videti na poslopijih, tudi ne na zemljiščih ali kje drugod, nač pa v zemljiščki knjigi: nezadolžen je.

Stari Grog, njegov oče, njegov stari oče in prejšnji predniki, vso se bali dolga kakor kužne bolezni, dobro vedoč, da dolg zajema zraven delaveev iz vsake skledne, pri delu pa nič ne pomaga. Po, dva sežna visoko okroglo peč, zaradi ognja kak streljaj daleč od kozolca. Zato se najde pod streho ne samo navadno orodje, kakor cepi, grablje, vile, ampak tudi kovački meh in drugo kovačko orodje, mizarsko, tesarsko itd. zidarsko pripravo, vsako na svojem mestu. Če se kaj malega stre, odkod bi se brž dobil rokodelec? Za silo se pa le popravi, če je orodje pri roki.

Goved je v hlevu zraven dveh parov volov po štiri krave, kak dve junice in dvoje telet, skupaj navadno po dvanašte repov, včasih eden več ali manj. Nekdaj so imeli koze, zdaj jih pa ni več, ker jih je dežela prepovedala. Ovce je bilo včasih tudi do sile, zdaj jih pa sami opuščajo, ker pravijo, da kakor koze več skode delajo, kot kriisti; prav ima dežela in prav imajo gospodarji. V svinjaku kruli navadno po šest do sedem svinj, na včasih po dve na leto za prodaj, in po dve za smodišče.

Petelin vodi krog hiše kako dvajnajsto kokoši. Če vzamemo v misel še pesni Turka, poznamo vse živo pri hiši, k večjemu bi znala biti se kaka miš, ki se sicer redko najde, ker je tudi muca pridna, kakor vsa družina.

Polej je pa pripravno za oodenovanje, ker se drži vse skupaj in je čisto pri domu; zategadelj so po samotah na boljšem, kot vaščani.

Koliko ga je, to bo posnet prijazni bravec iz pridelka: osmedeset do devetdeset mernikov belega žita, štirideset mernikov črnega, trideset mernikov turšice, krompirja, zelja, fižola, graha, prosa, repe in korenja, kolikor domačija potrebuje; semenske deteleje se tudi proda včasih, kak stot.

Za travnik pod poljem že vemo. Treba je nam poznati še senožet.

Kož za hlevom gre grič zelo strogo po koncu, da je moč navzgor le po stezi, ki pelje po gozdu v goštih rajah. Na desni in levem poslopju je gozd, naravnost od hleva, navzgor pa ozek, po sredini nekoliko odprt kot trate, kakor zelen trak, komaj kakih trideset koračov širok, zato pa tako dolg, da se zdi na vrhu skoraj le kot nit, čepravno ni niti ožji, kot spodaj.

Petelin vodi krog hiše kako dvajnajsto kokoši. Če vzamemo v misel še pesni Turka, poznamo vse živo pri hiši, k večjemu bi znala biti se kaka miš, ki se sicer redko najde, ker je tudi muca pridna, kakor vsa družina.

navadno po devet. Z Grintovške hiše so bili od nekdaj tako dogovorjeni, da so po dva kose zamevali; kadar so pri Grintovških kosiših, sta šla dva Grogovska kose, ki je ravnal tudi sedanji gospodar, od kar je izplačal kar mu je bilo bratu Matežu odštešti. Samo enkrat ga je privilo, ko še ni dolg zraven delaveev iz vsake skledne, pri delu pa nič ne pomaga. Po, dva sežna visoko okroglo peč, zaradi ognja kak streljaj daleč od kozolca. Zato se najde pod streho ne samo navadno orodje, kakor cepi, grablje, vile, ampak tudi kovački meh in drugo kovačko orodje, mizarsko, tesarsko itd. zidarsko pripravo, vsako na svojem mestu. Če se kaj malega stre, odkod bi se brž dobil rokodelec?

Takih vkoreninjnih navad je krog Kremlje mnogo in vsakdo se kesal katero opustiti. Od ene hiše hodijo nekaterim vaščanom vsako leto prikleniti, kadar navzgor vozijo, zato dobivajo koline ob smodišču; enemu vsa vas po maga, kadar drvari, po več hiš skupaj kadar sadje spravljati zopet zvozi, ker ima delavno živino blizu praprotne, večini kmetov 'praprot na dom, zato na dobiva brezplačno škope, kar je potrebuje; skoraj vsaka hiša odmeri nekaj določenega sadja ali drugega pridelka redno gospodu zuniku, gospod zuniku pa kake pisarie oskrbe in opravijo vse posle pri gosposki in stroki takih reči, ki se vse zgodijo, kot bi bile strogi zaukazane, dasi so vse le prostoljubne.

Nikdo ne računi, ali je več vredno, kar daje in podela drugim, kot to, kar mu drugi pomagajo v vsem je ustrezeno. Ko bi vse navade naenkrat opustili, marsikateri Kremeničan bi si ne vedel pomagati, bi trpel mnogo skode.

Nikdo ne računi, ali je več vredno, kar daje in podela drugim, kot to, kar mu drugi pomagajo v vsem je ustrezeno. Ko bi vse navade naenkrat opustili, marsikateri Kremeničan bi si ne vedel pomagati, bi trpel mnogo skode.

In soboto zvečer so Grogovi pripravili, da se ne bo tratal v pondeljek najboljši čas zgodnje dne. Tri kose je sklepalo mladi Groga; kose, ki še le pridejo, morajo vsak svojo koso seboj prinesi. Kadar vranja žančica svoj srp. Stari Grog je očistil osleneke, jih napolnil z vodo, in vsakega je osovtaknil in s travo zamašil; če je bil pri kateremu državec odtrgal, ki se obesi za pas, ga je nadobil iz deščice, zvrtil in z jermnom privezel. Gospodar je pripravil grablje in pri nekaterih nekaj zlomljih zob vabil: zraven jih je položil vile, klepišče, dvervi za senčenja bremena, in sodiček za pitno vodo, katerega je prej še namočil in nabil. Tudi ženske so pripravile vse potrebno, ker opoldne morajo kosem, kar jim skuhajo, v senožet nesti in Bog ne daj, da bi kaj pozabite! Kako je bilo hudo prenašati, zbadanje in smeh, ko so bile enkrat zlice pozabiale!

V nedeljo zvečer je prišel Grintovčan k Grogovim gričem, vendar je načel z nobenim Grogom, vendar je vedel, da bodo imeli drugi dan in včasih nekaj koristne. Anton Brdik, Box 161, Bessemer, Pa. (13-16-1)

vedih, o mlatilnicu, o sadju in o kupčiji, le o košnji ne. Pri odhodu je Grintovčan samo tako po vrhu pobral:

"Jutri boste pa gotovo zgodaj pričeli?"

"Kaj pa da, kaj pa da, zgodnja ura, prava ura."

"Lahko noč, Grog."

"Bog daj zdravje."

(Dalje prihodnjih.)

ŽELIM DOBITI

kuharico za kuhati v kampi, ki je posobna sajna gospodinji. Ne izrami se, če je vzdova z otrokom di pa z možem, samo da razume voj posel. Plačam do \$20.00 na mesec. Katero vesel, naj mi piše na naslov:

Tony Skerl,
Morrisons, Box 2.

(16-17-1) P. O. Kinzua, Pa.

DELO DELO

se dobi za delati dobre. Plača vsa

ti mesec, šuma dobra, po 36 dol-

2 za Mr. Peter Gas Šume, dva

dolčka. Pišite ali pa prideite na

noj naslov:

Geo. Najsel,
Box 30, Winsboro, La.

IŠČE SE

ivalke slamljivk za Milan Hemb
in China Piping na Box in malih
trojih; najboljša plača, dolga se-
ja.